

Keld Balmer Hansens båltale

Taler

Keld Balmer Hansen
Præst

Dato

23. juni 2021

Sted

Otterup, Nordfyn.

Så blev det Skt. Hans aften den 23. juni. I morgen er det Skt. Hans dag den 24. juni. Skt. Hans, det er Skt. Johannes. Og Skt. Johannes, det er Johannes Døberen. Johannes Døberen var en rigtig macho mand. Han boede i ørkenen, havde hår på brystet og gik klædt i en kradsende kamelhårs dragt. Det gjorde ikke Johannes noget, at dragten kradsede, for han kradsede bare igen. Han levede i græshopper. Han fik dem hver dag til frokost, og blev det for tørt, dyppede han dem i honning. Han levede af græshopper og vilde biers honning.

En gang imellem gik han ned til en flod og døbte folk. Og en dag døbte Johannes Døberen også Jesus. Johannes var nøjagtig et halvt år ældre end Jesus, så derfor er hans fødselsdag den 24. juni.

Men på en Skt. Hans aften, hvor vi fejrer Skt. Hans, tænker vi hverken på Johannes Døberen eller på dåben. Sådan er det, og sådan er der så meget. Sådan er det også i forbindelse med fastelavn. Der fejrer vi fastelavn uden at tænke på fasten. Vi danskere er nok heller ikke særlig gode til at faste. I virkeligheden er vi nok rigtig dårlige til at faste. Derimod er vi rigtig gode til at smovse, så til fastelavn smovser vi i fastelavnsboller, mens vi glemmer alt om fasten.

Ja, sådan er der så meget. Også når vi kommer til Mortensaften den 10. november. Mortensaften handler det om gæs, men de fleste af os sidder alligevel og spiser and. Ja, der vi sidder og spiser and, selv om Mortens aften handler om gæs. For der var en mand ved navn Martin. Han levede omkring år 370 i en fransk by ved navn Tours. Folk på den tid forsøgte at gøre Martin til biskop, men det ville Martin ikke, så han flygtede ind i en gåsesti for at gemme sig. Men gæssene skræppede og afslørede Martin, så man opdagede ham og tog ham til fange og gjorde ham til biskop. Det er derfor, det i virkeligheden handler om gæs Mortens aften, og ikke om ænder.

Forresten har jeg fået en henvendelse fra ændernes fagforening. De fortæller, at de vil sætte alt ind på at få sat en stopper for Mortens aften. De ønsker den aflyst. Men skulle det ikke lykkes at få den aflyst, ja, skal vi absolut fejre Mortens aften, så opfordrer ænderne på det kraftigste til, at vi spiser gæs i stedet for ænder.

Nej på en Skt. Hans aften tænker vi ikke på Skt. Hans, og vi tænker ikke på dåben. I stedet handler aftenen om, at vi får tændt et bål, og at vi putter en heks på bålet. Dermed kommer Skt. Hans aften til at handle om lysets kamp med mørket og det godes kamp med det onde. Det er Skt. Hans aften, vi synger om "fred" her til lands, men lige inden putter vi altså en heks på bålet.

Det var i 1673 at man i Danmark brændte det sidste levende menneske som heks på bålet. Den afbrænding betegner afslutningen på en epoke, hvor man tænkte, at det onde først og fremmest findes i det ydre. Man mente, det handlede om at udpege 1, 2, 5, 10 eller 20 hekse og brænde dem af. Så regnede man med, at man kom af med det onde, og når man kom af med det onde, så tænkte man, at så kan vi ånde lettet op. Så kan vi endelig få lov at leve i fred. Så er vi ikke længere truet. Så skal vi ikke længere leve med ondskaben.

Lige præcis det kan man også fristes til at tro i dag. Nemlig at ondskaben først og fremmest findes i det ydre, så hvis man kommer af med en, to, tre fra familien eller en, to, tre fra arbejdspladsen eller en, to, tre fra nationen, så bliver alting straks meget bedre. Eller man mener, man kan udpege tre grupper i samfundet, som man vil skille sig af med, og hvis de bliver er smidt ud, så tror man, at så kan man endelig ånde lettet op. Ja, så mener man, at nu kan man endelig leve i frem og harmoni med hinanden.

Men jeg må sige, at jeg tror, at ondskaben først og fremmest bor i os selv. Ondskaben er ikke først og fremmest i det ydre, men i det indre. Derfor er det i det indre, vi må starte med at tage kampen op mod fx had og vrede og jalousi og grådighed og selvoptagethed. Det er Jens Galschiøt, der for nogle år siden lavede en figur. Det løber én koldt ned ad ryggen, når man ser den figur. Det er faktisk meget ubehageligt at betragte figuren. Figuren hedder "Den indre svinehund", og med den figur vil Galschiøt pege på den ondskab, der bor i os selv. Som nævnt er det fx had, vrede og grådighed. Derfor er det mit råd, at vi må starte med at tage kampen op mod det onde i os selv.

Vi kan fx starte med at elske det, vi ser, og vi kan starte med at se et medmenneske i ethvert menneske. Og for at gøre den formulering endnu skarpere, så kan vi starte med at se en Christian Eriksen i ethvert menneske. For hold da op! Så vil vi få masser af empati. Og det vil køre derudaf for fulde gardiner med barmhjertighed og kærlighed og omsorg og omtanke. I en sådan grad at det onde bliver trængt tilbage og kommer til at fylde så lidt, at den kan være i et musehul. Ja da vil vi få sendt det onde på vej. Helt til Bloksbjerg. Ja, meget længere! Helt til verdens ende.

Mange tak for ordet, og jeg vil ønske jer alle en dejlig og en fredfyldt Skt. Hans aften.

Kilde

Tilsendt fra taleren.

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Båltale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/keld-balmer-hansens-baaltale-2021>